

Føroyingar fáa nýru o.o. gøgn uttanlands:

- Vit taka gleðiliga ímóti

Hóast vit fegnast um at føroyskir sjúklingar fáa hjálp í Danmark og aðrastaðni, so kunnu vit ikki lona hesum londum aftur, við eitt nú at geva gøgn, av tí at heiladeyðakriterið ikki er innført í Føroyum. Tað ætlar landsstýrið at gera nakað við

Í Føroyum er bert eitt mark fyri, nær fólk eru livandi ella deyð. Deyðin verður staðfestur, tá hjartað steðgar.

Í øllum øðrum londum er heiladeyðakriterið innført. Landsstýrið hevur nú samtykt at leggja uppskot fyr tingið, sum snýr seg um at fáa heiladeyðakriterið innført í Føroyum.

Framkomin tæknifrøði ger tað møgilegt við nágreiniligum kanningum at staðfesta, um fólk eru heiladeyð.

Í Føroyum verða sjúklingar t.d. lagdir í respirator, og hóast talan er um heiladeyða, so kunnu ganga upp til tvær trýggjar vikur, áðrenn hjartað steðgar.

Elvir til sorgarleiðir

Hetta elvir til nógvar sorgarleiðir, ikki minst fyri tey

avvarandi sum kundi verið spard, um heiladeyðakriterið varð innført.

Hetta uppskotið er lógarmál, og hoyrir undir Óla Jacobsen, sum hevur lógarmál um hendi. Á tíðinda-fundinum í Tinganesi týsdagin, var tað Andreas Petersen, landsstýrismaður, sum legði tað fram. Hann er eisini lækni, og hevur tí serligan førleika, at tosa um uppskotið.

Sjálv avgerðin um at gevast at viðgerða sjúklingar, sum eru heiladeyðir, er ein læknalig avgerð, sigur Andreas Petersen. Hann heldur at spurningar um hetta evni eisini krevja etiskan og moralskan støðutakan millum fólk. Tað kann bert verða gjørt við upplýsing og kjaki um slíkar spurningar.

Landsstýrismaðurin

heldur, at læknar og sjúkraisystir í Føroyum skulu hava somu reglur at ganga eftir, sum starvsfelagarnir í hinum londum. Hann heldur tað vera skeið, at starvsfólk í sjúkrahúsvirkinum skulu arbeiða eftir ávisum reglum í Danmark, men tá tey arbeiða í Føroyum, eru aðrar reglur galdandi.

- Harnæst verða føroyskir sjúklingar, sum verða innlagdir á Ríkishospitalið, eisini viðgjørðir eftir heiladeyðakriteriinum, og tí átti hetta eisini at verið galdandi hjá okkum, sigur Andreas Petersen.

Stundir at viðgera málið

- Uppskotið, sum nú verður lagt niðan í tingið, kann verða liggjandi har til ólav-søku komandi. Tí er tað

rætt, um vit nú taka málið fram, so vit kunnu tosa um tað og fáa ein kjak í lag, sigur Andreas Petersen.

- Spurningurin er, um tað moralskt er rætt, at vit senda sjúklingar til Danmark og aðrastaðni, har tey kunnu fáa nýggja gøgn, samstundis sum vit ikki sjálvi kunnu lata gøgn til onnur.

- Sum nú er, kunnu vit lata nýru og merg, tí hesi gøgn bert krevja hjartadeyðakriterið. Skulu vit hava møguleika at lata onnur gøgn, so er neyðugt at nýta heiladeyðakriterið, sigur Andreas Petersen.

- Vit gleðast um fólk, sum fáa hjálp aðrastaðni, har fortreytirnar eru, at heiladeyðakriterið verður nýtt. Tí hevði verið rættast, um hetta eisini var galdandi hjá okkum, sigur Andreas Petersen, sum her víðar vónar, at eitt kjak um evnið verður sett í gongd, fyri at vita, hvørjar hugsanir føroyingar gera sær um hesar spurningar.

Dagny

Uppskotið sum landsstýrið leggur niðan í tingið, eru reglur fyri lík-skodan, líkvevnað, sum eru galdandi tá fólk fáa nýggja gøgn. Her er m.a. heiladeyðakriterið nýtt. Andreas Petersen heldur, at tíðin til ólav-søku, tá uppskotið skal avgreiddast, kundi verið nýtt til upplýsing og kjak um evnið

Kvinnuráðstevna í Beijing, Kina:

ST-kvinnuráðstevnan

Í dagnum 4.-11. septemb-er í ár var tann 4. aljóða ST-Kvinnuráðstevnan í Beijing. Fyrsta ST-Kvinnuráðstevnan var í Mexico í 1975, í 1980 var onnur í Keypmannahavn, tann 3. ST-Kvinnuráðstevnan var í Nairobi í 1985 og nú 10 ár seinni var so henda 4. stevnan í Beijing.

Á ST-ráðstevnunni í Beijing møttu leiðandi politisk umboð úr 181 limalondum um umframt umboð úr Sveits og Vatikaninum og úr øðrum serliga tilnevndum áhugabólukum at framhera síni sjónarmið um orðingina í ST-skjalinum «Platform of Action», sum roynt verður at finna eina semju um, og sum skal vera grundarlag undir eini felags verkætlan.

Hetta skjalið varð fyrstu ferð orðað til kvinnuráðstevnuna í Mexico í 1975 og hevur síðan verið arbeitt við hesum á teimum fylgjandi kvinnuráðstevnum, eins og tað eisini verður havt á lofti á øðrum ST-Mannarættindaráðstevnum, t.d. nú seinast á fólkatalráðstevnunni í Cairo og á sosialu ráðstevnunni í Keypmannahavn, tí orðingar viðvíkjandi somu viðurskiptum viðgjørð í ymskum ST-sáttmálum skulu samsvara og eiga ikki at vera afturstig í miga til orðingar, sum semja longu er fingin um,

men sum londini bert treyðugt hava boyst seg fyri. Parantesir verða settar um tær orðingar, sum semja ikki fæst um.

Føroysku konufólkini á ferð

Tá vit 21 konufólk fóru úr Føroyum til Kvinnuráðstevnuna í Kina, var tað fyrri tær flestu av okkum fyrri at taka lut í tí alternativu NGO kvinnuráðstevnun.

Eg var við umboðandi Javnstøðunevndina. Vit fóru úr Føroyum við flogfari til Keypmannahavnar og hiðani til Moskva, har vit vóru eitt døgn og vitjaðu høvuðsstaðin, Reyða torgið og Kreml. Síðani hildu vit leiðina fram við transsibiriska tokinum til Beijing, hagar vit komu 6 døgn seinni eftir eina minnirka tokferð.

Á jarnbreytastøðini í Beijing komu í hesum dagum dagliga tok fullfermd við konufólkum, sum skuldu á ráðstevnuna, sum taldi fílt um 25.000 luttakarar.

Spennandi var, um tann ruðuleiki, sum hevði valdað áðrenn ráðstevnuna og sum kinesarar høvdu sín stóra leiklut í, tá teir fluttu ráðstevnuna úr centrum í býnum og avgjördu hvar øll, sum komu á ráðstevnuna, skuldu búgva og settu sum treyt fyrri at fáa vísam, at gistingin varð gjørd gøgn-

um teir, um hesin ruðuleiki fór at halda áfram, nú konufólk í hóptali (og nakrir menn) komu til Kina.

Skjótt gjørdist greitt, at her var ongin ruðuleiki. Kinesarar høvdu við sínum treytum fingið sín vilja og høvdu samstundis fingið tamarhald á øllum viðurskiptum, m.a. so at teir út í æsir kundu fyriskipa tann dagliga flutningin av teimum túsundvis av stevnu-gestunum. Hetta megnadu teir til fulnar – smilandi og hjálpsamir, og tú merkti næstan ikki, at teimum var álagt at tosa minst møgulegt við okkum og als ikki gera samrøður við tíðindafólk ella onnur.

Kina hevði veruliga brynjað seg sum vertur: Vit, sum komin vóru á ráðstevnu, vóru gestir teirra, skuldu kenna okkum væl og

onki óvart mátti henda okkum. Henda ábyrgdarsensla teirra við stórum tali av vaktarfólkum og filmstólum var tó neyvan bert grundað á umsorgan, men kendist fyrri okkum sum ein tryggileiki.

So gjørdi tað ikki so nógv, at vit á jarnbreytastøðini vórðu filmaðar bæði aftanfrá og frammanfrá (og tað var ikki til tað kinesiska sjónvarpið). Ein stuttleiki var tað eisini í langari røð við politiskortu at verða

fluttar frá jarnbreytastøðini til hotellid og seinni eisini á ráðstevnuna.

(framhald)

Turið Debes Hentze

J.K. Joensen & Sonur umvælir estlendskt skip:

Rokningin goldin við svartkjafti

Á landsstýrisfundi týsdagin varð samtykt, at jatta umsøkn frá felagnum J.K. Joensen & Sonur, um loyvi at binda svartkjaftavotu í avtalu við reiðar í Estlandi.

Ivan Johannesen, landsstýrismaður, sigur við Sosialin, at loyvið byggir á lóg

frá 1994, sum loyvir skipum í Russlandi og Baltisku londum at binda eina eykakvotu í samstarv við føroysk vinnufelag.

Landsstýrið hevur loyvi at nýta 40.000 tons til avtaluna og átta skip tilsaman kunnu fáa loyvi.

- Higartil hevur Skipasmíðjan Føroyar fingið 10.000 tons, og nú hevur landsstýrið jattað J.K. Joensen & Sonur at binda 2000 tons av svartkjafti, fyrri nýggja verksmíðju, sum felagið hevur sett í eitt estlendskt skip.

Estlendsk skip hava fingið tillutað 10.000 tons av svartkjafti, og hava higartil fiskað góð 8000 tons.

Dagny